

Gripa aviara

Bird Flu (Avian Influenza)

Romania

Sfaturi profesionale pentru cei care lucreaza cu pasari si pentru cei care au contact cu pasari vii, pene, excremente sau alte subproduse. Se includ cei care iau contact cu pasarile, fermierii avicoli, lucratorii care colecteaza pasarile moarte, cei care proceseaza carnea, lucratorii din incubatoare, veterinarii, carausii, masinistii, lucratorii de la intretinere si toti cei care au contact cu pasari.

Acest livret a fost produs de un comitet condus de Consiliul pentru Sanatate si Siguranta in Irlanda de Nord. Acest grup tinteste sa furnizeze informatii despre gripa aviara si cum trebuie minimalizate riscurile asupra sanatatii oamenilor care lucreaza cu pasari care nu sunt suspecte ca fiind infectate de gripa aviara.

This booklet is about bird flu. If you need the information in a different format or language, please contact HSENI or, alternatively, download it from HSENI's website www.hseni.gov.uk

Česky (Czech)	Tento leták je o ptačí chřipce. Pokud potřebujete informace v jiném formátu nebo jazyce, kontaktujte, prosím, HSENI nebo si dokument stáhněte z HSENI web stránky: www.hseni.gov.uk
Latviski (Latvian)	Šis buklets ir veltīts jautājumu izskaidrošanai par putnu gripu. Ja Jums ir nepieciešama informācija citās valodās vai arī citā formātā, lūdzam sazināties ar HSENI (Ziemeļīrijas Veselības un drošības Pārvaldi) Informācija ir pieejama arī HSENI interneta mājas lapā www.hseni.gov.uk
Lietuviškai (Lithuanian)	Šis bukletas yra apie paukščių gripą. Jeigu jums reikia informacijos, pateiktos kitame formate ar kita kalba, prašome kreiptis į Šiaurės Airijos Sveikatos Apsaugos Vykdomąjį (HSENI) arba alternatyviai aplankykite HSENI svetainę www.hseni.gov.uk
Polski (Polish)	Niniejsza broszura zawiera informacje na temat ptasiej grypy. Jeżeli potrzebujesz informacji w innym formacie lub języku, prosimy o kontakt z HSENI lub pobranie informacji ze strony internetowej HSENI www.hseni.gov.uk
Português (Portuguese)	Este livrete é sobre a febre das aves. Se necessitar da informação num formato ou língua diferentes, contacte por favor, o HSENI ou, alternativamente, faça o seu download através do website do HSENI - www.hseni.gov.uk
Romana (Romanian)	Acest indrumar contine informatii despre gripa aviara. Daca aveti nevoie de aceste informatii intr-un alt format sau alta limba, va rugam sa contactati HSENI, sau puteti sa-l descarcati de pe website-ul www.hseni.gov.uk
Slovensky (Slovak)	Tento leták je o vtácej chřipke. Ak potrebujete informácie v inom formáte alebo jazyku, prosím kontaktujte HSENI alebo alternatívne si stiahnite leták zo stránky HSENI na www.hseni.gov.uk
Tetum (Tetum)	Iha suratan ida kona ba gripe manu nia. Se hakarak informasaun ida ne'e ba formato oh lian sira seluk, halo favor telefone ba HSENI oh selai download husi website www.hseni.gov.uk

INTRODUCERE

Acest îndrumar este pentru lucratorii din industria avicola (precizat de Agentia de Protectie a Sanatatii), care s-ar putea afla într-un potential pericol de a contacta gripa aviara (apendix A).

Din 2003, au avut loc izbucniri în focare mari de gripa aviara H5N1 în tari din Asia de Sud-Est. Cele mai afectate tari au fost: China, Tailanda, Cambodgia, Indonezia si Vietnam. Recent au fost cazuri si în Europa, unde au murit pasari domestice si salbatice. O lista cu tarile din Europa care au fost afectate o gasiti la <http://www.oie.int>

Ce este gripa aviara?

Gripa aviara este o boala infectioasa a pasarilor cauzata de diferite forme ale virusului influenza, cateva din ele putand cauza boli grave pasarilor. Aceasta afectiune este mai severa la gaini si curci, decat la pasarile de apa. Uneori izbucnirile gripei aviare in focare mari duc la moartea unui numar urias de pasari.

Cum afecteaza pasarile?

Simptomele si severitatea bolii depinde de tipul virusului si de tipul pasarii infectate. Pasarile infectate pot muri brusc sau pot prezenta o suma de simptome: respiratorii, capete umflate, posomoreala, o scadere in productia de oua si pierderea apetitului. Unele pasari, in special cele de apa, pot fi infectate fara sa aiba nici un simptom din cele mentionate mai sus. Pasarile infectate raspandesc virusul prin saliva, lichide nazale si excremente, toate acestea luand contact cu penele.

Poate gripa aviara infecta oameni?

Pana in prezent, gripa aviara la oameni a fost foarte rara. Chiar si dupa contactul cu pasari infectate, vii sau moarte, riscul de infectare este foarte scazut. Simptomele si severitatea bolii depinde de tipul virusului gripei aviare. Cateva tipuri de virus cauzeaza boli usoare, de obicei conjunctivita, dar, persoanele care intra in contact cu tipul de virus H5N1 se pot imbolnavi grav si din toate cazurile confirmate de laboratoare, aproximativ jumatate din pacienti au decedat. (pt detalii: see the World Health Organisation (WHO) website for the latest information <http://www.who.int/csr/disease/avian_influenza/en/>).

Informatii generale pot fi gasite la:

<http://www.dhsspsni.gov.uk/avianflu-faqs.pdf>

Cum se raspandeste boala de la pasari la oameni?

Aceasta boala a fost asociata in principal, cu contactul direct cu pasari vii, infectate, sau cu excrementele acestora, sau dupa ce au fost omorate, smulse penele, transate sau preparate pentru consum. Se crede ca virusul se raspandeste direct de la pasarile infectate, de la penele sau excrementele lor, la oameni. Poate avea loc si o contaminare indirecta prin maini sau suprafete nespalate.

Poate o persoana cu gripa aviara infecta alta persoana?

Exista un numar limitat de cazuri bine documentate in care exista dovezi ce sugereaza transmiterea virusului H5N1 de la o persoana la alta, dar pana la aceasta data nu exista dovezi clare ca acest tip de virus a suferit mutatii si se poate raspandi de la om la om.

http://www.hpa.org.uk/infections/topics_az/influenza/avian/avianflufaq.htm

http://www.who.int/csr/disease/avian_influenza/avian

Care sunt simptomele?

Persoanele care prezintă gripa aviara cauzată de virusul H5N1 au febră (peste 38°C), și simptome tipice gripei: tuse, curge nasul, durere în gât, dureri musculare și probleme respiratorii. Diareea poate apărea în stagiul timpuriu al bolii, dar și cu o săptămână înaintea celorlalte simptome. De asemenea, persoanele infectate pot avea dureri stomacale, stări și vomă și dureri de cap. Deoarece simptomele se vor agrava este necesară internarea în spital.

De ce este atât de importantă prevenirea infectării oamenilor cu virusul H5N1?

Infectarea oamenilor cu virusul H5N1 este extrem de rară, dar când are loc persoana respectivă se va îmbolnăvi grav sau va muri. Virusurile gripale se modifică tot timpul, virusul însuși va suferi mutații pentru a se putea răspândi mai ușor de la o persoană la alta. De asemenea, poate suferi mutații când persoana care a fost infectată are deja gripa obișnuită. Dacă așa ceva se întâmplă, cei doi virusi se pot îmbina și formează un nou virus care se poate răspândi ușor de la om la om. Dacă această situație se va întâmpla, ar putea avea loc o izbucnire a gripei aviare în toată lumea, situație cunoscută sub numele de gripă pandemică.

Există un vaccin împotriva gripei aviare?

Nu, în prezent nu există un vaccin care să prevină gripa aviara la oameni.

Poate vaccinul împotriva gripei obișnuite preveni gripa aviara?

Nu. Vaccinul împotriva gripei obișnuite nu protejează împotriva gripei aviare. Se recomandă totuși celor care au de-a face cu izbucnirea unui focar de gripă aviara, pentru a stopa îmbinarea virusului de gripă obișnuită cu cel de gripă aviara, evitându-se astfel formarea unui nou virus transmisibil de la om la om.

Cum se transmite virusul de la pasări la oameni?

În Asia de Sud-Est cauzele au fost smulgerea penelor sau gătirea găinilor infectate, contactul cu rate, și posibil consumarea carnii "în sange".

Sunt trei modalități de infectare:

- Inspirarea de picături sau particule de praf care conțin material infectat
- Mâncând sau înghițind materiale infectate
- Contact între materialul infectat și ochi, nas sau gură

Cum poate fi protejata sanatatea lucratorilor?

Pasul 1: Prima prioritate este pasari sanatoase

Cum se protejeaza pasarile:

Aplicati masuri temeinice pentru a proteja pasarile de virus. O lista cu dezinfectanti aprobati o gasiti pe pagina de internet:

<http://www.dardni.gov.uk/index/animal-health/animal-disease-control-and-prevention/avian-influenza/dard-approved-disinfectants.htm>

- Aprovizionati-va cu dezinfectantii si echipamentul necesar curateniei;
- Furnizati recipiente cu dezinfectant pentru incaltari (inlocuiti-le cand este necesar);
- Pasarile trebuie cumparate din surse sigure si reputabile;
- Acces la pasari ar trebui sa aiba numai strictul necesar de lucratori;
- Lucratorii de la intretinere trebuie sa respecte cu strictete regulile de bio-securitate si sa aiba cu ei doar uneltele si echipamentul strict necesar;
- Echipamentul si uneltele trebuiesc dezinfectate foarte bine;
- Nu folositi niciodata apa din rauri, lacuri pentru curatenie sau ca apa de baut pentru pasari.

Informatii despre bio-securitate gasiti pe pagina de internet:

[http://www.dardni.gov.uk/index/animal-health/animal-disease-control-and-prevention/avian-influenza/preparing-for-avian-influenza/welfare-and-bio security.htm](http://www.dardni.gov.uk/index/animal-health/animal-disease-control-and-prevention/avian-influenza/preparing-for-avian-influenza/welfare-and-bio-security.htm)

Pasul al doilea: Fiti precaut

- Fiti atent la sanatatea pasarilor si contactati supraveghetorul/angajatorul/veterinarul daca aveti vreo temere.

Pasul al treilea: Aveti grija de propria sanatate

Mediul de lucru:

- Lucrand in cotetele de pasari exista riscul de a contacta anumite boli infectioase si boli de plamani;
- Evitati sa intrati in cotete cand nu este necesar;
- Cand este posibil, evitati activitatile care produc praf in cotete;
- Protejati-va sanatatea reducand contactul cu pasarile, excrementele, penele lor etc. si evitati contactul cu suprafetele care ar putea fi contaminate;
- Purtati echipament protector si masti cand intrati in cotete si cand lucrati cu pasari vii, pene, ingrasaminte sau subproduse (vedeti mai jos).

Oameni:

- Spalati-va pe maini (si brate daca e necesar), inainte sa: mancati, beti, fumati, folositi telefonul, luati medicamente, aplicati produse cosmetice sau puneti lentile de contact (vezi apendix C);
- Acoperiti cu plasturi rezistenti la apa orice taietura sau julitura inainte sa incepeti lucrul;
- Nu va atingeti fata sau ochii cu mainile sau manusile de protectie;
- Spalati-va pe maini dupa ce ati atins suprafete ce ar putea fi contaminate;
- Purtati echipamentul de protectie. Acesta este:

- > Salopete de unica folosinta sau bumbac (aruncati-le sau spalati-le dupa folosire, dupa caz);
- > Manusi de unica folosinta sau manusi de cauciuc (nu de latex) care pot fi dezinfectate cu usurinta;
- > Cizme de cauciuc/ acoperitori;
- > Protectie respiratorie de tip PP3 trebuie purtata unde exista riscul de expunere la pasari vii, pene, excremente sau subproduse, sau la praf care ar putea contine cele de mai sus;
- > Pe langa acestea, este necesara protectia pentru ochi de tip EN166 Clasa 3,4,5, acolo unde exista riscul de a lua contact cu fluidele corporale ale pasarilor sau sange.

- Imbracati si dezbracati echipamentul de protectie in ordinea corecta (vezi apendix B);
- Lucratorii din cotete trebuie sa stie sa se protejeze, la fel si antreprenorii, vizitatorii sau membrii de familie care intra in cotete;
- Planificati-va ziua de munca tinand seama de dezinfectarile ce trebuiesc facute inainte de pauzele principale;
- Daca este posibil luati-va pauzele aparte de locul de munca, dupa ce v-ati scos echipamentul de protectie;
- Echipamentul de protectie nu trebuie purtat in afara locului de munca;
- Lasati echipamentul de protectie intr-un container acoperit, intr-o zona curata in aria de bio-securitate;
- Nu mancati, beti sau fumati in cotete;
- Aratati acest indrumar tuturor celor care au acces la pasari.

Ce se va intampla daca pasarile unde lucrati au fost infectate cu gripa aviara?

In cazul in care a avut loc o izbucnire de gripa aviara la pasarile de la locul dvs de munca, autoritati din Departamentul de Agricultura si Dezvoltare Rurala vor implementa controale riguroase in amplasament. Pagina de internet a Departamentului de Sanatate si Protectii Publica contine informatii utile, inclusiv sfaturi ce pot fi folosite in cazul cand o izbucnire de gripa aviara are loc:
<http://www.dhsspsni.gov.uk/index/phealth/avianflu>

Care sunt obligatiile legale ale angajatului si ale angajatorului?

Angajatorii au datoria sub Ordinul de Sanatate si Protectie la Locul de Munca, si sub Ordonanta pentru Controlul Substantelor Periculoase pentru Sanatate, sa stapaneasca riscurile asupra sanatatii. Mai multe sfaturi despre controlarea riscurilor agentilor biologici la locul de munca, gasiti pe pagina de internet:
<http://www.hse.gov.uk/biosafety/information.htm>

Angajatii au datoria legala cat sunt la locul de munca sa aiba grija de propria sanatate si protectie, cat si a acelor care ar putea fi afectati de activitatile lor.

URMATOARELE GRUPARI SUNT ACELE CARE PREZINTA RISCUL DE INFECTARE CU GRIPA AVIARA.

- 1** Lucratorii angajati sau care viziteaza in mod regulat unitati de pasari, care sunt intr-una sau mai multe din urmatoarele categorii:
  - a acceseaza in mod regulat zonele de crestere ale pasarilor sau de ouat;
  - b sorteaza ouale, daca zona de sortare este parte integrala din unitatea de productie;
  - c prind sau aleg pentru sacrificare pasari din zonele de crestere ale pasarilor sau de ouat;
  - d iau parte la curatenia finala a cotelor care au fost depopulate.
- 2** Lucratorii care aduna sau indeparteaza excrementele si murdarie din zonele ingradite de crestere a pasarilor sau din zonele de ouat.
- 3** Lucratorii in unitatile de prelucrare, care:
  - a prind sau manevreaza pasari vii;
  - b sacrifica si eviscereaza pasari;
  - c curata si dezinfecteaza zonele si echipamentele contaminate de excrementele pasarilor. ²

Urmatorii lucratori nu sunt considerati ca fiind expusi unui risc mai mare decat cel normal:

- Lucratorii din fermele care au unitati cu pasari, dar care nu intra in cotele sau in zonele de sortare a oualor;
- Lucratorii care livreaza materiale cotelor;
- Lucratorii care colecteaza sau livreaza oua sau pasari (vii sau moarte) de la premisa (in afara de cazul cand au si alte indatoriri incluse in 1 (c));
- Lucratorii din unitatile de procesare care manuiesc carcacele pasarilor, dar nu sunt implicati in sacrificarea sau eviscerarea pasarilor (in afara de cazul cand au si alte indatoriri incluse in (3)).

¹ Din Agentia de Protectie a Sanatatii.

² Acestea includ lucratori/ antreprenori pentru intretinere care trebuie sa curete sau sa repare echipamentul stricat si lucratorii din transport care trebuie sa curete vehicule contaminate de excremente.

Echipament esential

- 1 Perie/ razuitor pentru curatarea resturilor de pe cizme
- 2 Perie pentru folosirea in containerul cu dezinfectant
- 3 Dezinfectant
- 4 Container pentru scufunda mainile inmanusate in timpul scoaterii echipamentului de protectie
- 5 Container si perie pentru dezinfectarea cizmelor
- 6 Spalator de unica folosinta
- 7 Punga de plastic pentru echipamentul de protectie de unica folosinta si pentru spalatoarele murdare
- 8 Cablu pentru etansarea pungii de plastic

Echipament de protectie adecvat

- 1 Salopeta
- 2 Masca de protectie
- 3 Ochelari de protectie
- 4 Manusi
- 5 Cizme de cauciuc

IMBRACAREA ECHIPAMENTULUI DE PROTECTIE

- 1 Imbracati salopeta
- 2 Incaltati cizmele, cracul salopetei trebuie sa fie in afara cizmei
- 3 Puneti masca
- 4 Puneti ochelarii de protectie
- 5 Puneti pe cap gluga salopetei
- 6 Puneti manusile, manecile salopetei trebuie sa fie in afara manusilor
- 7 Intreg echipamentul de protectie

1

2

3

4

6

7

8

9

11

12

13

14

16

17

18

19

DEZBRACAREA ECHIPAMENTULUI DE PROTECTIE

- 1 Indepartati murdaria de pe cizme folosind peria sau razuitorul
- 2 Scufundati manusile in dezinfectant
- 3 Spalati/ frecati cu peria cizmele si talpa cizmei in dezinfectant
- 4 Scufundati manusile in dezinfectant
- 5 Scoateti gluga
- 6 Stergeti exteriorul ochelarilor de protectie si orice mizerie de pe echipamentul de protectie cu un spalator de unica folosinta
- 7 Puneti spalatorul intr-o punga de plastic
- 8 Scufundati manusile in dezinfectant
- 9 Dezbracati salopeta de sus in jos, ruland-o usor de la gluga la crac (in acelasi timp intorcand maneca si cracul pe dos) si pasiti din cizme in acelasi timp
- 10 Puneti incaltamintea normala pentru afara
- 11 Puneti salopeta intr-o punga de plastic
- 12 Scufundati manusile in dezinfectant
- 13 Scoateti ochelarii de protectie tinandu-i de partea frontala
- 14 Spalati ochelarii de protectie in dezinfectant
- 15 Scufundati manusile in dezinfectant
- 16 Scoateti masca aplecandu-va in fata
- 17 Punteti masca in punga de plastic
- 18 Scoateti manusile, intorcandu-le pe dos in acelasi timp
- 19 Puneti manusile in punga de plastic
- 20 Etansati punga de plastic si aruncati-o(gunoi domenstic)
- 21 Spalati-va pe maini

Nota - Daca folositi salopate din bumbac, acestea trebuie spalate separat, se recomanda a nu fi atinse prea mult

Cand va spalati pe maini:

- Folositi sapun si apa calda curenta;
- Spalati in amanuntime incheieturile mainilor, palmele, podul palmei, intre degete si sub unghii;
- Frecati mainile impreuna 20 de secunde;
- Clatiti tot sapunul;
- Uscati mainile cu prosoape de hartie, prosoape curate din material sau aer cald.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

Surse de informatie

Health and Safety Executive for Northern Ireland (HSENI)
(Agentia de Sanatate si Protectie in Irlanda de Nord) 83 Ladas Drive, Belfast BT6 9FR.
Telefon: (028) 9024 3249. Linia de ajutor: 0800 0320 121 sau
Employment Medical Advisory Service (EMAS), (Serviciul de Recomandari Medicale
Occupationale) Avenue House, Rosemary Street, Belfast BT1 1QE.
Telefon: (028) 9040 8004. E-mail: emasmail@detini.gov.uk

Health and Safety Executive (HSE)
(Agentia de Sanatate si Protectie), Rose Court, 2 Southwark Bridge, London, SE1 9HS
Telefon: (020) 7556 2100
<http://www.hse.gov.uk/biosafety/diseases/avianflu.htm>

The Department of Health, Social Services and Public Safety
(Departamentul de Sanatate, Servicii Sociale si Sanatate Publica) Castle Buildings,
Stormont, Belfast BT4 3SJ. Telefon: (028) 9052 0500
<http://www.dhsspsni.gov.uk/avianflu>

Veterinary Service, Department of Agriculture and Rural Development for Northern
Ireland (DARDNI) (Serviciul Veterinar, Departamentul pentru Agricultura si Dezvoltare
Rurala in Irlanda de Nord) Dundonald House, Upper Newtownards Road, Belfast BT4 3SB
Telefon: (028) 9052 4580
<http://www.dardni.gov.uk/index/animal-health/animal-disease-control-and-prevention/avian-influenza.htm>

Health Protection Agency, Centre for Infections
(Agentia pentru Protectia Sanatatii, Centrul Infectioase) 61 Colindale Avenue, London
NW9 5EQ Telephone: (020) 8200 4400
http://www.hpa.org.uk/infections/topics_az/influenza/avian/default.htm

Pagini de internet utile:

www.hseni.gov.uk

www.hse.gov.uk

www.dhsspsni.gov.uk

www.dardni.gov.uk

www.hpa.org.uk

www.who.int

Acest indrumar este aprobat de urmatoarele organizatii si grupuri guvernamentale:

Agentia de Sanatate si Protectie in Irlanda de Nord
(The Health and Safety Executive for Northern Ireland)
Departamentul pentru Agricultura si Dezvoltare Rurala in Irlanda de Nord
(The Department of Agriculture and Rural Development)
Departamentul de Sanatate, Servicii Sociale si Sanatate Publica
(The Department of Health, Social Services and Public Safety)
Centrul de Supraveghere a Bolilor Transmisibile in Irlanda de Nord
(The Communicable Disease Surveillance Centre (NI))
Asociatia Fermierilor din Ulster
(The Ulster Farmers' Union)
Asociatia Avicola din Irlanda de Nord
(The Poultry Association of Northern Ireland)
Federatia Avicola din Irlanda de Nord
(The Northern Ireland Poultry Federation)
Asociatia Crescatorilor din Irlanda de Nord
(The Northern Ireland Rendering Association)

Pentru acest indrumar au fost consultati cei mentionati mai sus si Programul South Tyrone Empowerment. Asociatia Grain Trade din Irlanda de Nord a asistat distribuirea acestui indrumar.

Sfaturi suplimentare se pot obtine de la:
Agentia de Sanatate si Protectie in Irlanda de Nord
Health and Safety Executive for Northern Ireland
83 Ladas Drive
Belfast
BT6 9FR

Tel: (028) 9024 3249
Fax: (028) 9023 5383
Linia de ajutor: 0800 0320 121
Textphone: (028) 9054 6896
Website: www.hseni.gov.uk
E-mail: hseni@detini.gov.uk

O versiune cu caractere mari se poate obtine de la Agentia de Sanatate si Protectie in Irlanda de Nord